

Si no hi cap,
li tallarem lo cap;
si no hi entra,
li tallarem lo ventre;
si no hi jeu,
li tallarem lo peu.
Carles Hac Mor

Absents, però no tant
Com un collar de penjolls
sempre a tocar de la pell,
com un rosari d'estimes
que m'ajuden a ser jo.
Eduard Ramírez

Os cuento un cuento intenso:
un amigo tiene suerte,
con un pollazo inmenso
Xavi se chingó a la muerte.
Jaume C. Pons Alorda

Al mal poeta
El mal poeta, jeràrquic,
es creu superior, fantàstic.
I acaba sempre morint
de tant mirar-se el melic.
Jordi Marrugat

Tots aquests contactes culturals han deixat altres traces: en el bloc www.poesiacatmex.wordpress.com; en la crònica de les jornades publicada al núm. 54, de gener del 2011, de *Caràcters*; en les múltiples filmacions amb les quals es prepara un reportatge dirigit per Óscar G. Hernández; i, probablement, en la futura obra d'alguns dels poetes que hi participaren. S'engegaren alguns d'aquells moviments, relacions, coneixements i coneixences tan necessaris per al bon funcionament de la cultura, que no haurien estat possibles sense la logística organitzada impecablement per diversos catalans residents a Mèxic: Neus Ortega, Xavier Martínez, Carles Bondia, Marta Puig i Pep Companys, amb el suport de l'Orfeó Català de Mèxic, l'Instituto Nacional de Bellas Artes, el Club Catalán de Negocios, la Universidad Nacional Autónoma de México i la Generalitat de Catalunya. Gràcies als esforços de tots ells, les jornades foren un d'aquells rars esdeveniments en què persones i institucions s'alien per vèncer els tristos condicionants mercantilistes de la societat actual, fer que la poesia hi abandoni momentàniament el seu paper de *parenta pobra* i conspiri amb èxit —gairebé es diria que misteriós— a favor d'una cultura i una humanitat millors.

Jordi MARRUGAT

Jornada d'Onomàstica (Lloret de Mar, la Selva, 16 d'octubre de 2010). — Dissabte, dia 16 d'octubre de 2010 se celebrà a Lloret de Mar (la Selva) una Jornada d'Onomàstica, sota l'organització del Centre d'Estudis Selvatans, entitat científica de la comarca, i la Societat d'Ono-

màstica, i amb el patrocini de l'Ajuntament de Lloret de Mar. Hi aportaren suport econòmic el Patronat Francesc Eiximenis de la Diputació de Girona i de l'Institut Ramon Muntaner, així com suport organitzatiu l'Arxiu Comarcal de la Selva i l'Arxiu Municipal de Lloret. Amb aquesta convocatòria la Societat d'Onomàstica modificava el format dels seus habituals colloquis, més extensos, que des d'ara alternaran amb jornades més breus, d'un sol dia. El model inaugurat a Lloret es va considerar per part de tots satisfactori, per més que les aportacions van ser nombroses i la distribució horària atapeïda. Es demostrava així l'interès suscitat per la convocatòria en aquelles terres, més que més quan l'àrea territorial sobre la qual s'acceptaven comunicacions era la Selva, en sentit històric ampli (la Selva, el Gironès i part nord del Maresme) i les comarques limítrofes.

La sessió del matí s'inicià amb un acte d'obertura en què participà, a més dels representants de les institucions convocants i de l'Ajuntament de Lloret de Mar, el degà de la facultat de Lletres de la Universitat de Girona Dr. Joan Ferrer i Costa. A continuació oferí una conferència plenària el Dr. Joan Veny, catedràtic emèrit de la Universitat de Barcelona, membre de l'IEC i codirector de l'*Atlas Lingüístic del Domini Català*, sota el títol «Ictionímia i geolingüística». El Dr. Veny resseguí tant els aspectes històric i descriptiu (repassà els elements constitutius del lèxic ictionímic català, la seva procedència múltiple i les seves variants i possibles orígens etimològics, amb exemples) com també l'aspecte diatòpic. Acompanyà la seva intervenció d'un seguit de mapes. Després d'una pausa el Dr. Elvis Mallorquí, especialista en història medieval i investigador del Centre d'Estudis Selvatans, dictà una ponència en què exposà conclusions parcials d'un treball en curs sobre masos medievals i cognoms endèmics a les terres gironines, en especial a la zona de les Gavarres, entre la Selva, el Gironès i el Baix Empordà. Hi hagué un breu colloqui i s'obrí un torn de lectura de les comunicacions rebudes, majoritàriament vinculades a l'antroponímia.

Havent dinat, la segona ponència va anar a càrrec del Dr. Fèlix Bruguera, investigador del Centre d'Estudis Selvatans, que acaba de veure publicada per l'IEC la seva voluminosa tesi sobre els topònims de la població i el terme d'Osor, a les Guilleries. Exposà aspectes metodològics per a un bon treball en toponomàstica, cauteles a tenir en compte, dificultats a salvar i resultats que se'n poden obtenir. Resultà il·lustratiu de cara a nous reculls a l'àrea de Girona. També seguí a la ponència una segona tanda de comunicacions. Es distribuïren, com al matí, en dues taules de quatre comunicants que exposaven successivament l'essencial del seu treball i s'obria un torn de colloqui al final de cada taula, amb la finalitat d'agilitar al màxim les sessions.

Pel que fa a les comunicacions presentades es poden agrupar en diversos blocs o apartats. Els noms de masos van ser objecte de diverses aportacions en la primera taula, immediata a la primera ponència: la pervivència del cognom Gascons (N. Gascons), els masos als capbreus de la Bisbal (M. Selfa), els masos actuals de Lloret (M. Xirgu) i de Bordils (P. Bisbe). Els noms personals (prenoms i cognoms) i les seves vicissituds centraren l'interès d'un altre grup de treballs: el cognom d'origen francès catalanitzat Encesa (A. Llansó), antroponims de criminals a la *Gazette de Gironne* de 1812 (A. M. Corredor), els cognoms de Tordera (J. Romaguera, J. Viñolas i M. Torrellas), la immigració occitana en 1637 (V. Castellvell) o l'aplicació de mètodes estadístics per identificar cognoms singulars d'un territori (S. Arbós). Es presentaren també estudis toponímics d'una població i espai més reduït: de Madremanya, al Gironès (L. Oliveras), de la Cellera de Ter, a la Selva (Ll. Llagostera) o de l'antic veïnat d'Ermedans, a la població selvatana de Brunyola (R. Teixidor). Una comunicació se centrà en els noms de roques amb el possible component preromà 'pala' (A. Jaquemot). Igualment, atesa la població amfitriona de la jornada, es dedicaren tres comunicacions a aspectes que s'hi relacionaven: d'una banda, als estudiosos locals ja desapareguts Esteve Fàbregas (N. Figueras) i Joan Sala Lloberas (J. Domènech) i als seus treballs d'interès onomàstic (toponímia marina i costanera, malnoms i cognoms...), a fi que siguin més coneguts i

utilitzats; i de l'altra a l'onomàstica naval lloretenca (A. M. Vilà). Finalment un treball s'endinsà en l'onomàstica literària per comentar alguns topònims majors ficticis en obres literàries vinculades a la Selva (N. Figueras).

En acabar la sessió de la tarda, hom presentà públicament el llibret «Els noms populars dels núvols, boires i vents de la comarca de la Selva», d'Albert Manent i Joan Cervera. El llibre, editat pel Centre d'Estudis Selvatans amb el suport de diversos ajuntaments de la comarca i el Consell Comarcal, recull, com altres del mateix format, el resultat d'un seguit d'entrevistes amb més de 150 informants dels diversos pobles i nuclis habitats de la comarca, alguns dels quals eren presents a l'acte. La tasca de localitzar-los i reunir-los per a l'enquesta la dugué a terme en el seu moment l'entitat selvatana. El seu president prologa el llibre i recorda altres recerques de tipus lingüístic dutes a terme en aquell entorn.

En el decurs de la Jornada Joan Tort, de la Societat d'Onomàstica, informà els assistents sobre la celebració a Barcelona (5-9 de setembre de 2011) del XXIV Congrés Internacional d'ICOS sobre ciències onomàstiques «Els noms en la vida quotidiana» i de les àmplies possibilitats de participació per tal de fer-hi ben present els estudis onomàstics de l'àrea lingüística catalana en tota la riquesa de matisos i facetes que els componen. Animà tothom a fer-hi aportacions.

Narcís FIGUERAS

Acte de presentació del llibre *Joan Solà. 10 textos d'homenatge* (Barcelona, 20 d'octubre de 2010). — El dia vint d'octubre de dos mil deu va tenir lloc a l'Aula Magna de l'Edifici Històric de la Universitat de Barcelona la presentació del llibre *Joan Solà. 10 textos d'homenatge*. L'obra, que entra dins del gènere de les miscel·lànies que es dediquen als professors universitaris en el moment de la seva jubilació, estava destinada a Joan Solà, lingüista ben conegut en l'àmbit públic i catedràtic de Filologia Catalana de la Universitat de Barcelona, el qual havia complert setanta anys i havia passat a ser professor emèrit.

Neus Nogué, Emili Boix, Sebastià Bonet i Lluís Payrató, col·legues seus al Departament de Filologia Catalana i editors del volum, havien considerat adient que aquest aplegués articles dels estudiosos que havien treballat més directament amb ell, en els quals es rememorés el temps de la tasca conjunta, cosa que permetria saber quelcom més del lingüista i de la seva obra, així com dels mateixos col·laboradors i de les diferents èpoques històriques que havien estat el marc de la seva relació. Signen els deu textos d'homenatge Sebastià Bonet, Narcís Garolera, Jordi Ginebra, Maria-Rosa Lloret amb Joan Mascaró, Jaume Macià i Guilà, Pere Marcet i Salom, Jordi Mir, Josep Murgades, Albert Rico Busquets i Manuel Pérez Saldanya amb Gemma Rigau i Oliver.

Presidí l'acte i va obrir protocol·làriament la sessió el rector de la Universitat de Barcelona, Dídac Ramírez, el qual feia costat a l'honorat Joan Solà; completaven la taula els quatre curadors-editors del volum ja esmentats i Xavier Folch —director literari d'Empúries, editorial que ha acollit l'obra. La sala era plena i, entre els assistents, s'hi trobaven diversos dels autors dels textos que formen el llibre.

Inicià el torn dels parlaments d'homenatge Neus Nogué, la qual espigolà records de la vida acadèmica, laboral i docent pròpia que li serviren per fer-nos avinent la recança de no haver pogut ser alumna de Joan Solà, i en contraposició, la sort d'haver compartit assignatures amb ell com a professora durant molt temps. Remarcà la generositat, la passió i la intel·ligència del lingüista homenatjat. A l'audí també a les converses sobre temes diversos que ell propiciava, especialment en les caminades compartides amb una colla d'amics alguns diumenges al matí. Assumint, d'altra banda, en el seu parlament la funció de representant dels editors del llibre, rememorà els dinars de